

– Plakat je vrlo teško definisati ovako **ad hoc**, stoga bi se odgovor na ovo pitanje mogao locirati novim pitanjem: šta bi plakat trebalo da ima? Prije svega, on mora posjedovati grafičku markaciju nekog događaja ili ličnosti iz filma, vizuelnu perfekciju koja je jedan od standarda u savremenom dizajnu, te da prati iskustva i dostignuća savremenih grafičkih disciplina. Danas je došlo do multi-medijalnog miksiranja i međusobnog prožimanja fotografije, teatra, filma, televizije. Grafika kao umjetnost multiple, stara i klasična manuelna tehnika, sve više koristi i sintetizuje nova dostignuća, stoga i plakat treba da izražava sva ta velika grafička iskustva moderne produkcije, od pokretne slike (obojene svjetlosti), do empirije štafelajnog slikarstva. Felini, na primjer, ima rakurse koji su ekvivalent za oniričko, fantazmagorično slikarstvo jednog Salvadora Dalija, ili starih majstora kao što su Brojgl i Boš, ili majstora italijanskog visokog baroka. Tu je, naravno, i Tarkovski sa Vizantijom jednog „Rubljova“. Iskustvo slikarstva memorije, povratka u prošlost, ima i filmska slika, vizuelni senzibilitet se stalno mijenja, pa bi svu tu metafizičku uznemirenost morao u sebi da nosi i filmski plakat. On je spomenik jednog vremena i njegova vizuelna identifikacija mora biti precizno izvedena kroz prepoznatljivi likovni rukopis. Plakat mora da ima grafički autoritet i svoju signaturu grafičkog idioma dovedenu do perfekcionizma.

– S tim u vezi, neizbježno se nameće pitanje: da li se može govoriti o autohtonom bosansko-hercegovačkom filmskom plakatu?

– Ja se inače ne bavim nikakvom recenzijom, pa ni recenzijom filmskog plakata i naše tekuće grafičke produkcije, ali ako napravim jedan kratki fleš-bek na osnovu vlastitog sjećanja i ovih slajdova u Zborniku, ocjena koju ću izreći možda je surova, ali je bliska istini: većim dijelom je filmski plakat u Bosni i Hercegovini ostao likovni bastard, bez svoje prepoznatljive likovne ikonografije i sigurno je likovno najinferiorniji od svih rodova plakata. Lišen visoke grafičke vrijednosti, bosansko-hercegovački filmski plakat ostao je **ad marginem** čitave likovne aktivnosti. U njemu je preovladavao kompilatirski stav prema različitim vizuelnim pristupima, sa očevitim asocijacijama na holivudski plakat, pogotovo u